No. 39. 1844

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

DINGSDAG 2 APRIL.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30sten Maart.

Gisteren morgen ten 5¼ ure is H. K. H. Mevrouw de Prinses *Clémentine* van Saxen-Coburg-Gotha gelukkig van een' Prins bevallen, die, ingevolge bevel des Konings, de voornamen van *Philippe Ferdinand Marie Auguste Raphaël* heeft ontvangen. De aartsbisschop van Parijs, vergezeld van zijn' groot-vicaris, den pastoor van St. Germain l'Auxerrois en van zijne vicarissen, heeft zich naar de Tuilerien begeven, en den jonggeboren Prins den Heiligen Doop toebediend. HH. MM. hebben des avonds een groot diner gegeven, waarbij de doopgetuigen genoodigd waren.

— De afdeelingen der kamer van afgevaardigden hebben zich den 29sten Maart bezig gehouden met het voorloopig onderzoek van twee voorstellen, welke dezer dagen door leden van de kamer op het bureau waren nedergelegd. Het eerste was dat van den heer *Garnier Pagès* omtrent eene conversie van de 5 pCt. renten, van gelijken inhoud als een in April 1840 door dezelfde kamer met 208 tegen 163 stemmen aangenomen, maar later door de kamer der pairs verworpen voorstel. In zeven van de negen afdeelingen is met eene groote meerderheid tot het in beraadslaging brengen van dat voorstel besloten. De ministers hebben zich in de afdeelingen niet tegen dat besluit verzet, maar te kennen gegeven dat zij den voorgestelden maatregel, als in de tegenwoordige omstandigheden ontijdig, zouden bestrijden.

Evenzeens hebben de afdeelingen tot het in beraadslaging brengen besloten van een door zes leden ingediend voorstel, strekkende om wettelijke bepalingen te maken omtrent de aanstelling en bevordering van Rijks-ambtenaren.

— De minister van openbare werken heeft heden in de kamer der afgevaardigden een tweetal, reeds met ongeduld verbeide ontwerpen, betrekkelijk de ijzeren spoorwegen aangeboden. Het eerste betreft den weg van Parijs naar de Middellandsche zee, waartoe de opening van een crediet van vijftig millioenen fr. wordt voorgesteld, voor het gedeelte begrepen tusschen Parijs en Lyon, door de dalen van de Seine, de Yonne en den Armanjon. Van de gevraagde som zouden 4 millioenen op de dienst van dit jaar en 10 millioenen op de dienst van 1845 worden gebragt. Het tweede ontwerp betreft den weg van Parijs naar Bordeaux, ook genoemd: de weg naar de Spaansche grenzen, waarvoor insgelijks een crediet van 54 millioenen wordt aangevraagd.

De zitting van heden is voor het overige besteed met de voorlezing van onderscheidene voorstellen, waarvan er bijna dagelijks nieuwe worden gedaan, en die als geene betrekking hebbende op de gewone werkzaamheden der kamer, niet dan nadeelig op deze kunnen werken. De heer *St.-Marc-Girardin* las zijn, in gemeenschap met de heeren *d'Haussonville* en *de St. Aulaire* gedaan voorstel over de aanstelling en achtervolgelijke opklimming in openbare betrekkingen; daarna beklom de heer *Garnier Pagès* de tribune en gaf voorlezing van zijn voorstel over de conversie der 5 pCt. renten. De kamer besloot om de ontwikkeling van dit voorstel aan te hooren na de behandeling der tegenwoordig in discussie zijnde wet nopens de vervalsching der wijnen; daarna zal komen het voorstel van den heer *Chapuys Montlaville*, en vervolgens dat van den heer *Saint-Marc-Girardin*. Hierna bekwam de heer de *Saint-Priest* het woord om een voorstel te ontwikkelen voor eene hervorming in het postwezenstelsel; maar het voorbeeld van Engeland wilde hij in het algemeen het brievenport verminderd hebben, 't geen handel en verkeer moest bevoordeelen, en aan den anderen der schatkist door het grooter getal brieven voordeelen zou aanbrengen. De minister van finantien ontkende in 't algemeen niet de voordeelen die eene reductie der briefporten opleverde, maar het zou te bezien staan of er niet even groote nadeelen tegenover stonden. In Engeland had de maatregel aan de verwachting niet beantwoord, de schatkist had er veel door geleden. — Door de kamer werd ten slotte besloten het voorstel in nadere overweging te nemen.

— De minister *Martin* (du Nord) en *Villemain* blijven dagelijks onderscheidene uren met Z. M. in conferentie. Daar bovendien opgemerkt wordt, dat onderscheidene hooge geestelijken zich dagelijks naar het kasteel begeven, vermoedt men, dat er onderhandeld wordt, om de aangelegenheden van het onderwijs tot eene schikking te brengen.

— De kamer der pairs heeft de nieuwe wet op het jagtwezen aangenomen. Een enkel artikel heeft tot eenige discussie aanleiding gegeven. De kamer der gedeputeerden had bij amendement de bepaling uit de wet geligt dat het prerogatief des kroons zou gehandhaafd worden. Deze bepaling hebben de pairs hersteld, zoodat de wet nu op nieuw naar de gedeputeerden zal teruggaan.

— De bisschop van Aire heeft een brief aan den minister van eeredienst gezonden, waarin hij verklaart zich met de gevoelens van den Aartsbisschop in de zaak van het onderwijs te vereenigen.

— Men heeft thans ook uit Madrid bijzondere berigten, met het verhaal van den intogt der Koningin-moeder in de Spaansche hoofdstad. Alles was daar voor een feestelijk onthaal ingerigt. De huizen waren met draperien behangen, de troepen stonden langs de straten geschaard. Op den middag begaf zich de municipaliteit, in prachtige rijtuigen gezeten, naar de poort van Atocha, door welke HH. MM. haren intogt moesten doen. Zij werd gevolgd door twee rijtuigen, waarin een aantal jeugdige meisjes, waarvan sommigen bloemen voor de Vorstinnen moesten strooijen, anderen, in zinnebeeldige kleeding, den vrede en het geluk voorstelden. Ten ruim vijf uren kondigden het geschut en klokkengelui de nadering der Vorstinnen aan. Na de verwelkomst aan de poort van Atocha begaven HH. MM. zich naar de nabijgelegene kerk van dien naam, om er gebeden te doen; daarop had de plegtige optogt naar het paleis plaats; de drie Vorstinnen waren in eene opene caleche gezeten, terwijl ter weerszijden te paard [illegible]. Na de komst op het paleis hebben de troepen [illegible] het gejuich van: leve de Koningin *Isabella!* leve de Koningin *Christina*, de moeder der Spanjaarden! was algemeen, de geestdrift des volks steeg tot opgewondenheid; des avonds was de stad algemeen verlicht en vervuld met de juichende menigte; de dagbladen zijn verschenen op gekleurd papier en met vergulde letters gedrukt, vervuld met het verhaal van den intogt, en verzen ter eere der Koningin-moeder.

De bijzondere berigten van den 24sten, na nog over de feesten van den vorigen dag te hebben uitgeweid, zeggen, dat men nu spoedig verwachtte de opheffing van den algemeenen staat van beleg, en eindelijk de zoo lang besproken ministeriële wijziging.

— De stad Carthagena heeft zich volgens de jongste berigten nog niet onderworpen.

— Onze bladen deelen berigten uit Napels van den 18den Maart mede, volgens welke men aldaar de tijding had ontvangen van ernstige oploopen, welke in de zuidelijke gewesten waren uitgebarsten. Te Frani, een stadje in Puglia, waar het eerst de oproervaan was uitgestoken, schenen de opstandelingen zonder veel moeite overweldigd te zijn geworden; maar van meer bedenkelijken aard schijnt het gebeurde in Calabrie te wezen. » Te Cosenza, zegt een der berigten, zijn het paleis van den burgerlijken gezagvoerder en de kazernen van de bezetting door het gepeupel bestormd geworden. Men is in de straten slaags geraakt, onder de kreten van: Weg met de regering, leve de vrijheid! Van de opstandelingen hebben er drie het leven verloren, en velen van hen zijn gewond geworden; van de soldaten zijn er dertig gesneuveld, daaronder begrepen een onderofficier en de kapitein *Galuppi*.

» Terstond zijn er in alle rigtingen troepen afgezonden, ten einde de beweging te onderdrukken; ook zijn verschidene bataillons naar Sicilie ingescheept. Het smaldeel heeft bevel ontvangen om [illegible] van het koningrijk te bewaken.

» Te Napels zelf zijn in den nacht [illegible] verscheiden personen, die men verdacht van [illegible] te willen verwekken, in hechtenis genomen. [illegible] heeft in die hoofdstad

vrij wat bezorgdheid gebaard. De publieke fondsen, die zich met moeite van eenen hevigen schok herstelden, hebben eene nieuwe daling ondergaan.

» De ellende in de provinciën is buitengewoon groot.”

— Ter beurze van heden (30 *Maart*) waren genoteerd: 5 pCt. 122; 3 pCt. 82,95; Nap. r. 101,50; Spanje 36⅛; Rom. L. 106.

ENGELAND.

LONDEN, den 30sten Maart.

H. M. de Koningin der Belgen is den 26sten, aan boord der stoomboot *Princess Alice*, na een zeer voorspoedigen overtogt van naauwelijks tien uren, te Woolwich gearriveerd, en heeft, met haar gevolg, de reis naar Londen onverwijld voortgezet, waar zij, in het paleis van Buckingham, door koningin *Victoria* en prins *Albert* is ontvangen.

Z. K. H. Prins *Albert* is eergisteren morgen naar Dover vertrokken, waar hij zich op de *Princess Alice* naar Ostende inscheepte. Z. K. H. zal binnen veertien dagen terugkeeren.

— Waarschijnlijk zal de reis der Koningin naar Berlijn, welke volgens de geruchten in Mei plaats zoude vinden, geen gevolg hebben. Men verwacht tegen dien tijd den Keizer van Rusland te Londen.

— In het Hoogerhuis heeft lord *Brougham* zich sterk tegen alle wettelijke beperking der werkuren in de fabrijken uitgelaten. Alleen zou hem zulks wenschelijk voorkomen ten opzigte van loodwitfabrijken en anderen, die voor de menschelijke gezondheid uit den aard der zaak schadelijk zijn.

Dat zelfde onderwerp heeft het Lagerhuis eergisteren op nieuw bezig gehouden. Ten slotte eener uitvoerige rede, over de onderscheidene wegen, welke, na de verwerping van het oorspronkelijk voorstel omtrent de werkuren, nu voor de Regering zouden openstaan, heeft hij gezegd dat het haar raadzaamst voorkwam het tegenwoordig ontwerp geheel te laten varen, en een nieuw in te dienen, waarin echter die artikelen andermaal zouden worden opgenomen welke de goedkeuring van het Huis bereids verworven hadden. Hij zou dus vrijdag verlof tot het indienen van dat nieuwe wetsontwerp vragen.

Lord *Ashley* gaf zijne verwondering hierover te kennen, en betoonde zich tevens gevoelig over eene door den Minister gemaakte vergelijking van zijn menschlievend stelsel met de poging van zekeren *Jack Cade*, die, in vroegere tijden, het werkvolk in Kent tot oproerigheden had aangedreven. Met de bevolking aan zijne zijde, zou zijne lordschap, zeide hij, steeds in zijn voornemen volharden, en hoopte op aanstaanden vrijdag niet verlaten te worden door degenen welke hem tot hier toe ondersteund hadden.

Nadat de minister *Graham* zich voor de door hem gebezigde vergelijking, welke hij aan een dagblad ontleend had, persoonlijk verantwoordelijk had gesteld, en sir *R. Peel* aan die vergelijking eene verzachtende uitlegging had gegeven, zijn de verdere beraadslagingen over deze aangelegenheid tot vrijdag verschoven.

In antwoord op eene vraag van den heer *Pechell* is door sir *J. Graham* gezegd dat, op verzoek van den ierschen Lord-Luitenant, een gedeelte der in de Shannon liggende zeemagt gebezigd werd tot de inzameling der armenkas langs de westkust van Galway, welken maatregel hij, ter gelegener tijd, bereid was te verdedigen.

Gisteren heeft dat Huis het inbrengen eener motie van kolonel *Wood*, om, ter verligting der ingezetenen van Wallis, alle kalk, die langs zekere wegen in dat prinsdom vervoerd zou worden, tolvrij te verklaren, met eene meerderheid van zes en twintig stemmen goedgekeurd, ofschoon tegen den zin der ministers. Daarentegen is eene motie van den heer *Hutt*, met honderd zeventien tegen zeven en veertig stemmen, verworpen. Deze voorsteller had gewild dat het huis in comité zou beraadslagen over de noodzakelijkheid om granen, uit de engelsche bezittingen in Zuid-Afrika, Indië en Australasië in het Vereenigd Koningrijk ingevoerd, aan hetzelfde regt te onderwerpen, hetwelk van uit Canada ingevoerde granen geheven wordt.

Sir *G. Staunton* heeft de motie gedaan, doch, na ontvangen inlichtingen, weder ingetrokken, om H. M. bij adres te verzoeken aan de weduwe van wijlen dr. *Morrison*, en aan de verdere nog overgebleven leden zijner familie, ruime jaargelden te verzekeren, als erkentenis der uitstekende diensten, door dien geestelijke, en zijnen na hem overledenen zoon, den heer *R. J. Morrison*, in China bewezen. De minister *Peel* erkende die diensten ten volle, maar vond bezwaar in het stellen van een voorbeeld, hetwelk aanleiding tot tallooze soortgelijke verzoeken zou kunnen geven. Bovendien bevond mevrouw *Morrison* zich reeds in het genot van een jaargeld van tweehonderd ponden sterling; ieder harer kinderen genoot jaarlijks vijf en twintig ponden, tot dat het zijn achttiende jaar zou bereikt hebben, en eindelijk had de minister *Aberdeen* den oudsten zoon tot adsistent-secretaris in China benoemd, op een tractement dat nu reeds driehonderd ponden bedroeg, en welligt tot zeshonderd ponden zou opklimmen, bijaldien hij aan de verwachting bleef beantwoorden.

Tot hier toe scheen de behandeling der wet op de fabrijken de aandacht der werklieden niet bijzonder tot zich te hebben getrokken. Thans echter heeft te Manchester eene vergadering van afgevaardigden der katoenspinners plaats gehad, waarin besloten is de pogingen van lord *Ashley* ten hunnen behoeve goed te keuren, en de verwondering der belanghebbenden over het gedrag der ministers openlijk te betuigen. Ook in deze hoofdstad is een adres aan den Lord Maire geteekend, waarbij hij verzocht wordt eene openbare vergadering te dezer zake te beleggen.

— De ministers hebben gisteren, ten aanzien van de voorstellen van lord *Ashley* de overhand behouden, en zelfs ook over een voorstel van den heer *Duncombo*, dat eenigzins in denzelfden geest was.

— Uit de Vereenigde Staten zijn tijdingen tot den 7den dezer ontvangen. De begrafenis van de slagtoffers der ramp op de *Princeton*, welke plegtigheid den 2den dezer heeft plaats gehad, maakte te Washington het onderwerp der algemeene gesprekken uit. Bij die treurige gelegenheid zijn alle winkels gesloten en de meeste huizen met zwart behangen geweest.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 98¾; Holl. 2½ pCt. 57¾; 5 pCt. 101⅞; Spanje 20¾; Passive 6⅞; Port. 46¼; Peru 30¼; Braz. 82¾; Columb. 15 drie achtste; Griekenland 13¾.

BELGIE.

BRUSSEL, den 31sten Maart.

Z. K. H. Prins *Albert*, echtgenoot van H. M. de Koningin van Engeland, is eergisteren avond te Ostende aangekomen. Gisteren morgen heeft Z. K. H. die stad verlaten, en is met den spoorweg naar Keulen vertrokken. Z. M. de Koning had den Prins te Mechelen opgewacht, en heeft Z. K. H. tot aan de Pruissische grenzen vergezeld.

— De kamer der vertegenwoordigers is eindelijk gisteren tot een besluit gekomen over de questie die haar sedert verscheidene dagen bezig houdt. Nadat eene rede van den heer *Rogier* een antwoord van de ministers *Nothomb* en *Deschamps* had uitgelokt, en ook de heer *de Theux* weder had gesproken, zijn de discussien gesloten over het eerste artikel der aanhangige voordragt met al de amendementen. Daarop is een nieuw debat gerezen over de vraag, aan welke van de ter stemming te brengen vraagstukken, die het hoofdbeginsel der wet inhielden, de voorrang moest gegeven worden, en is die verleend aan de vraag: of men aan het gouvernement alleen de benoeming van de leden der jury van onderzoek zou overlaten, welke vraag met 42 tegen 49 stemmen ontkennend beslist werd, en vervolgens, maar in omgekeerden zin wat het getal stemmen betreft, beslecht, dat de kamers medewerken zouden tot de benoeming van gezegde juryleden.

De voorgestelde amendementen door de heeren de *Merode* en *Donny* zijn verworpen, een ander werd ingetrokken. Vervolgens zijn de eerste artikelen van het ontwerp der centrale sectie, dat in strijd is met dat van het gouvernement, aangenomen, en eindelijk de geheele wet met 56 tegen 33 stemmen. De heeren *E. de Burdinne* en *de Merode* hebben zich van de stemming onthouden.

Na de behandeling dezer wet heeft de kamer, op aandrang van den minister *Nothomb*, de discussie hervat over de wederindijking van den polder van Lillo. De meeningen liepen weder zeer uiteen, voornamelijk over de vraag of de grondeigenaars van dien polder al of niet mede in de kosten zouden dragen. Als een middelweg om aan de zaak een einde te maken, werd alsnu door gezegden minister voorgeslagen, dat het gouvernement zich met de wederindijking zou belasten, en naderhand bij eene wet zou worden bepaald, in hoeverre de grondeigenaars mede de kosten dragen zouden. Hiermede nam de kamer genoegen, en werd het ontwerp met 53 tegen 9 stemmen aangenomen. — Daarop zijn de zittingen tot den 23sten April verdaagd.

— Zekere *Ris*, aan de Fransche grenzen woonachtig, die zich met den sluikhandel ophield, is onlangs door de Fransche tollbedienden overvallen, en daarbij door een grooten daarop afgerigten hond in den arm gegrepen. Zich van dit dier niet kunnende ontslaan, heeft hij het op zijn rug geslingerd, en is hij, alzoo de vlugt nemende, ondanks de hevige pijn, naar Belgie ontsnapt, alwaar hij zich van den hond heeft kunnen ontdoen, die vervolgens getrouw bij hem gebleven is. Zoo men zegt, is die man in Frankrijk bij verstek ter dood veroordeeld en hebben de Fransche gendarmes er grooten prijs op gesteld, om zich van zijnen persoon te verzekeren; met dat gevolg, dat hij laatstelijk, in de nabijheid der grenzen eene herberg verlatende, door een aantal personen is overvallen, gebonden, op Fransch grondgebied gesleept, en aldaar door de gendarmes gearresteerd. Men beschouwt zulks als eene schending van het grondgebied, en men heeft in de kamer der vertegenwoordigers den minister van justitie dienaangaande inlichtingen gevraagd, welke daarop heeft verklaard, dat zijn ambtgenoot voor de buitenlandsche zaken zich de aangelegenheid had aangetrokken, en deswege vertoogen bij de Fransche regering had doen inleveren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten April.

H. K. H. Mevrouw de Prinses *Albert* van Pruissen, is gisteren morgen te 's Gravenhage aangekomen en aan het paleis in het Noordeinde afgestapt.

— De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van heden zegt, uit eene zeer geloofwaardige, hoewel niet officiële bron vernomen te hebben, dat gisteren te 's Gravenhage bekend was, dat voor het volle bedrag der vrijwillige 3 pCt. leening, enz. was ingeschreven. Het juiste bedrag zou echter eerst heden of morgen worden bekend gemaakt.

— Te Utrecht is in de vrijwillige geldleening voor een bedrag ingeschreven van *f* 6,306,995 en aan vrijwillige bijdragen voor *f* 72,070,41; Als dons gratuits zijn ingeschreven door HH. studenten *f* 2016,84, die daarvan geene certificaten begeerd hebben; afzonderlijke giften *f* 678,36, waaronder *f* 85 door de dienstboden van den gouverneur der provincie, *f* 20,50 en *f* 16,50 van twee scholen. De stad Utrecht heeft voor *f* 15000 ingeschreven.

— Te Amsterdam heeft men als middel aan de hand gedaan, om de buitengewone belasting te ontkomen, indien de leening niet geheel vol mogt komen, dat alle makelaars en notarissen hunne principalen moesten bewegen, om af te zien van de restitutie der 10 pCt. certificaten; daardoor zou de leening van 117 op 107 millioenen worden teruggebragt. Daar bij het doorgaan der belasting die restitutie vervalt, zou door de houders in het gestelde geval toch niets worden opgeofferd.

— Blijkens berigt van den agent van het ministerie van financien te Amsterdam, waren, sedert de laatste aankondiging, bij hem weder eene som van *f* 1356.25, en van *f* 1796.60½, als giften voor het Vaderland, ingekomen, welke giften grootendeels gedaan zijn door dienstboden, en alle door personen, die onverpligt zijn de belasting te betalen.

— De adelborsten van het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik, een bewijs hebbende willen geven, hoe zeer zij reeds vroegtijdig deelgenooten wenschten te zijn, in het brengen van offers voor het welzijn des Vaderlands, hebben, na het ontvangen der daartoe benoodigde toestemming en medewerking van hunnen chef, zich verbonden, ieder *twintig gulden* van hunne spaarpenningen of te ontvangene weekgelden af te zonderen of te doen inhouden, waardoor de aanzienlijke som van meer dan *vijftien honderd gulden* als *don gratuit* voor den lande gestort wordt.

— Uit Dordrecht schrijft men van den 29sten Maart:

» De deelneming alhier in de vrijwillige geldleening, schoon nog niet ten volle bekend, is reeds groot te noemen. Naar men van goederhand verneemt, bedraagt de inschrijving in deze stad nabij 3 millioen guldens. Indien de overige steden van ons land in de zelfde verhouding ingeschreven hebben, dan voorzeker zal de leening volgeteekend, [illegible]

» Alle standen hebben hier gewedijverd [illegible] vrijwillige leening te doen stijgen, en de voorbeelden van bijdragen, zonder eenige gehoudenheid daartoe, zijn menigvuldig. Zoo hebben wij, behalve de reeds medegedeelde, nog te vermelden: Eene bijdrage van het genootschap *Oranje-Nassau*, bestaande uit voormalige en nog dienstdoende leden der schutterij, dat voor *f* 300 in de leening heeft ingeschreven. Eene vrijwillige gift van *f* 100 van de ballastbalers; eene gift van *f* 60 van drie dienstboden; eene gift van *f* 93 van de werklieden der ondernemers van de Dordrechtsche stoomboot. Bovendien zijn nog van ons onbekenden bij den agent van 's Rijks schatkist giften ingekomen van *f* 50, *f* 4 en *f* 2."

— In de *Middelburgsche Courant* leest men:

» In Zeeland is men niet ten achteren gebleven en vrij algemeen in de leening ingeschreven. Onder anderen meenen wij te weten, dat door het stedelijk bestuur der stad Vlissingen is deelgenomen voor eene som van *f* 25,000; dat door de ingezetenen van Sluis (eene bevolking van slechts 1539 zielen) voor de som van ten minste *f* 70,000 is ingeschreven, en dat het collegie van de ridderschap dezer provincie voor eene niet onaanzienlijke som in de leening heeft deelgenomen, terwijl ook verscheidene andere zedelijke ligchamen hierin niet nalatig zijn gebleven."

— Uit 's Bosch schrijft men van 28 Maart:

» Er heerscht hier als elders drukte onder de inteekenaren. Men mag vrij rekenen, dat het grootst gedeelte der gegoede ingezetenen aan de vrijwillige leening heeft deelgenomen. Anderen, en dezen zijn met zich zelven gelijk gebleven, hebben niet ingeteekend, omdat zij het gouvernement niet wilden ondersteunen door vrijwillige bijdragen, en hunne penningen bespaarden, tot dat men die gedwongen zoude komen afeischen. Zij hebben zich op eene lijn willen stellen, met dat gedeelte van den minder gegoeden stand, dat niet heeft om in te teekenen, en wel gedwongen wordt door behoefte, om de dwangheffing af te wachten. Anderen wederom hebben de kans willen afwachten, of ook zonder hen de leening zoude kunnen slagen, en de meesten hebben zich gedekt uit vrees voor de heffing. De tijd zal leeren, welker berekeningen juist zijn geweest."

— Blijkens eene bekendmaking van het hoofdbestuur der maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt in de provincie Zeeland, telt die maatschappij, welke in het afgeloopen jaar, onder het protectoraat van Z. M. den Koning, is opgerigt, thans reeds ruim zes honderd contribuerende leden, en zal op den 19den Junij aanstaande, ter gelegenheid der eerste algemeene vergadering, gehouden worden eene tentoonstelling van vee, bouwgereedschappen en andere voor den landbouw nuttige werktuigen, van verbeterd zaaikoren en verder van alle zoodanige voorwerpen, als ten nutte van den landbouw kunnen strekken. Volgens de statuten der maatschappij zullen aan de inzenders van voorwerpen onderscheidene premien worden toegekend.

— Uit Assen schrijft men van 24 Maart:

» In den nacht van den 19 op den 20 dezer is te Coevorden, ten huize van den heer *J. Carsten*, 1sten kapitein, eerst aanwezend ingenieur, door middel van braak en inklimming, uit eene secretaire, welke met een centerboor is losgemaakt, ontvreemd eene som van *f* 215, zonder dat men tot dus verre iets van de schuldigen heeft kunnen ontdekken. Het blijkt, dat de daders de keuken zijn binnengekomen, nadat zij vergeefs beproefd hadden, door de ramen der kamer, waarin de secretaire stond, binnen te dringen, en dat zij zich vervolgens door het raam dier kamer hebben verwijderd, na de blinden van binnen geopend te hebben.

— Uit Amsterdam schrijft men van den 29 Maart:

» Blijkens de alreeds rondgezonden uitnoodigingen, zullen de tweede en de Vierden Klassen van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, binnen kort ieder hare *vijftiende* openbare Vergadering houden; eerstgenoemde op Dingsdag den 9 April eerstkomende, laatstgemelde op Donderdag den 11 April daaraanvolgende."

— Uit Leeuwarden schrijft men van den 25sten Maart:

» Gisteren na den middag werd in eene sloot, bezijden den straatweg naar Groningen, gevonden, het lijkje van een jong geboren kind, gewikkeld in een doek, en met drie doeken om den hals verworgd. Dadelijk is van dit geval aan de bevoegde magt kennis gegeven, en het lijkje onderzocht, terwijl men zich ijverig bezig houdt met het opsporen van den dader of de daderes van dit vreeselijk feit. Daar het lijkje waarschijnlijk reeds ongeveer 14 dagen in het water gelegen had, zal deze nasporing nog al moeite in hebben.

— Men heeft thans de *Javasche Couranten* van den 29 November en 2 December ll. ontvangen.

Daarin vindt men een rapport van den luit. ter zee 1ste klasse, *J. W. Stoll*, kommandant van Zr. Ms. stoomschip *Phoenix*, geschreven ter reede van Soerabaya, den 20 November ll., waarin die kommandant berigt, dat hij den 12 der genoemde maand, in de nabijheid van Somanap, zes praauwen van de zeeroovers, na een hardnekkig gevecht van bijkans vijf uren, vermeesterd en vernield heeft. Twintig der zeeroovers, waaronder twee kleine jongens en eenige zwaar gekwetsten, zijn, benevens 6 nog kortelings door dezelve van [illegible] menschen, bij die gelegenheid in handen der [illegible] zich op die vaartuigen bevonden hebbende zeeroovers, wier getal op ruim 70 begroot wordt, daarbij zijn omgekomen. Den 15 werd het zevende en laatste dier rooyervaartuigen mede veroverd. Bij deze gelegenheid zijn drie man der equipagie van het stoomschip zwaar gekwetst, waarvan een aan zijne wonden is overleden. De luitenant *Stoll* roemt zeer het gedrag zijner officieren en manschappen bij deze gevechten.

De berigten van Riouw houden bijzonderheden in omtrent eene, op last van den resident van Riouw, ondernomene expeditie tegen zeeroovers, welke na de in straat Malakka gelegene kusten en eilanden, tot aan Poeloe Pinang toe, te hebben afgeloopen, met een groot aantal geroofde menschen en buit gemaakte goederen, de Toengkalrivier, onder Djambie, waren binnen geloopen. Deze expeditie, bestaande uit Zr. Ms. brik *Windhond*, Zr. Ms. schoener *Janus*, de gouvernements-kruisbooten n°. 59, 60 en 62 en drie kruispraauwen van den Onderkoning van Riouw, had den 26 Augustus de reede van Riouw, onder het bevel van den luitenant ter zee der eerste klasse *Frucht*, stations-kommandant en kommandant van *de Windhond* verlaten.

Het eigenlijke oogmerk der expeditie, om de roovers te ontmoeten en afbreuk te doen, is, door toevallige omstandigheden, niet kunnen bereikt worden, doch dezelve heeft evenwel dezen uitslag opgeleverd, dat 59 mannen, vrouwen en kinderen, van de slavernij bevrijd zijn geworden, één kampong en verschillende praauwen in brand gestoken zijn.

Eindelijk komt daarin nog het volgende berigt voor:

» Den 26 November, des morgens, omstreeks vijf ure, werden te Garoet en Bandong zware slagen gehoord, vergezeld van onderaardsch geluid, en steeg uit den Goenong Goentoer eene kolom vuur [illegible] welke berekend tusschen de twee à drie duizend voet [illegible] geweest; deze vuurzuil doorsneden van [illegible] massa's steenen, bleef, tot zeven ure [illegible] verborgen de aschwolken, waarmede de [illegible] voet overtogen was, het vuur, hoezeer de werking in hevigheid toenam.

» De wind uit het W. N. W. komende, bleef de hoofdplaats Garoet van de aschwolken bevrijd; doch de streek in de rigting van Passier Kiamies werd daarmede geheel overdekt. De onderaardsche werking en de hevige slagen bleven tot half vier 's middags voortduren, toen de uitbarsting ophield.

» Om half acht des morgens begon het te Bandong en tegen half negen te Tjanjor asch te regenen, hetwelk zoodanig toenam, dat het te Bandong van negen tot twaalf ure geheel donker was, terwijl het te Tjanjanjar van lieverlede zoodanig werd, dat het ook daar tegen half elf volmaakt nacht was; deze duisternis verminderde eenigzins tegen twaalf ure, toen het er uitzag als eene betrokkene lucht bij maneschijn. In den avond werd het iets helderder, zonder dat intusschen de aschregen iets opbield. Te Bandong is de asch een duim en te Tjanjor een kwart duim gevallen; ook te Buitenzorg begon het tegen half één 's middags asch te regenen.

« Van schade aan de padie en aan de koffijboomen was nog niets vernomen; intusschen vreest men voor ziekte onder het vee, indien er niet spoedig regen valt."

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Zijne Majesteit verleende octrooijen:

een octrooi in dato 15 November 1843, voor den tijd van vijftien jaren, te rekenen van den 7den September 1843 af, verleend aan *L. de Roy*, woonachtig te Brussel, domicilium verkozen hebbende bij *A. P. T. Russell*, procureur te 's Gravenhage, op de invoering van een nieuw fabrikaat van verwstoffen;

een octrooi in dato 18 December 1843, voor den tijd van tien jaren verleend aan *M. Poole*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *A. S. Preston* te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in vuurwapenen;

een octrooi in dato als voren, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *J. J. Meyer* te Sneek, op de uitvinding van een werktuig tot kneeding en bereiding van roggebroodsdeeg.

een octrooi in dato 22 Januarij 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan *W. Lowless*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *A. S. Preston* voornoemd, op de invoering van verbeteringen in het bewerken, lijmen en cimenteren van verschillende stoffen tot bouwen of andere doeleinden bestemd;

een octrooi in dato als voren, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. R. Baartmans* te Vlissingen, op de uitvinding van vier- en driekant eikenhouten vaatwerk, tot berging van den voorraad van water op oorlog- en koopvaardijschepen;

een octrooi in dato 24 Januarij 1844, voor den tijd van tien jaren, gerekend van den 19den Mei 1843 af, verleend aan *H. Thompson* te Amsterdam, op de invoering van nieuwe toestellen, ter overhaling en reiniging van steenkolen- gas, of andere gassoorten, bestemd ter verlichting;

een octrooi in dato 27 Januarij 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan *W. L. Metcalfe*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *A. Ferrier*, consul van Groot-Brittannie te Rotterdam, op de invoering van een middel om olie en andere vette stoffen van onzuivere lucht te bevrijden en te bleeken;

een octrooi in dato 8 Februarij 1844, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 25sten November 1842 af, verleend aan *J. Gemberich*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *A. S. Preston* voornoemd, op de invoering van eene verbeterde wijze om glas te verzilveren.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag was de notering der fondsen: Ned. 2½ pCt. 59⅛; dito 5 pCt. 99⅞; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 96⅛; dito 3½ pCt. 83¾; Handelm. 147¾; dito Nieuwe 100¾; O. Ind. Leening 5 pCt. 99⅞; Aand. Rijn Spoorw. 98⅞; dito Holl. Spoorw. 96½; Haarlemmermeer 104; Rusland 5 pCt. 107 drie achtste; 4 pCt. 90⅞; Inschr. in Assign. 6 pCt. 72¾; Certif. van dito 78⅞; Spanje 20 een zest.; 3 pCt. te L. 37; Passive 6⅞; Portugal Obligatiën 4 pCt. 42; Oostenr. Metall. 109⅛; Polen *f* 176½; Amerika 6 pCt. 48; 5 pCt. 30; Brasil 82⅛; Mexico 33⅛; Louisiana 52½; Philad. 46 en 60.

Ter AMSTERDAMSCHE EFFECTEN-SOCIETEIT van gisteren (*Zondag*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 59⅛, 60⅛, 60 drie achtste; Nieuwe Holl. 3 pCt. 75⅞, 75, 75½; Ardoins 22⅞; Onbep. 20 drie zest., 5/16; Spanje 3 pCt. 37⅞, ⅛; Syndic. 4½ pCt. 97.

MANUFACTUREN EN MODES.

W. MORLEY, Veemarktstraat, D. 138 en 139, berigt hiermede eenige diverse ARTIKELEN en NOUVEAUTÉS te hebben ontvangen; waarbij ook ZIJDEN STOFFEN, ELEGANTE SHAWLS en DOEKEN.

PRIJS-COURANT

VAN

WIJNEN EN LIKEUREN,

TEGEN INKOOPSPRIJZEN,

DOCH TEGEN CONTANTE BETALING, EN DIRECTE TERUGGAVE OF BETALING DER LEDIGE FLESSCHEN,

VAN

P. L. VAN EERSEL, te Breda, Eindstraat, N°. 29.

		PER FLESCH	PER ANKER OF 48 Flesschen.	PER OKSHOOFD OF 270 Flesschen.
N°. 1.	Ordinaire Roode Wijn.	42½	18,60	105,00
» 2.	» » »	48	20,80	112,00
» 3.	Medoc.	52½	22,80	125,00
	St. Estephe.	62½	27,80	140,00
	St. Jullien.	65	28,80	
	Château de Cantemerle.	82	35,80	
	Gruau la Rose.	90	40,00	
	Dur. Ch. des 3 Moulins.	110	47,80	
	Pommiés. Agassac Ludon.	115	48,60	
	WITTE WIJNEN.			
	Bergerac	42½	18,00	100,00
	Coteau Morin.	47½	21,00	120,00
	Muscaat Frontignan.	100	38,00	
				Per Aam of 150 Flesschen.
	RIJN-WIJNEN.			
	Niersteiner.			
	Oppenheymer.			
	Rudesheymer.			
	Liebfraumilch.			
				Per ½ Pijp.
	Madera.	50	21,00	110,00
	LIKEUREN.			
	Inlandsche Brandewijn.	42½	18,50	
	Barcelona dito.	50	23,00	
	Languedoc dito	80	33,50	
	Kraamanijs.	55	24,00	
	Dubbelde fijne Anisette.	130	54,00	
	Siroop voor Punsch, gestookt van Arac.	115	51,00	
	Jamaica Rum.	80	33,00	
	Extra oude dito.	160	71,00	
	Cognac-Brandewijn.	82½	36,00	
	STOPPEN	Per 25.	Per 100.	Per 1000.
	voor Flesschen.	17½	65	600
	» Kruiken.	17½	65	650
	Extra fijne dito.	20	75	700

NB. Alles berekend met Stads- en 's Lands Impost. Voor elke ledige Flesch wordt des verkiezende 7½ Cts. in rekening gebragt en daarna voor 5 Cts. teruggenomen.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING,

VAN GEND & LOOS.

Te beginnen met den 1. *April* 1844, zal de DILIGENCE dezer Onderneming vertrekken van *BREDA* naar *UTRECHT* TEN 10½ UUR des morgens, om te corresponderen met den Spoortrein, die ten 6 ure des avonds naar *AMSTERDAM* vertrekt.

Van *BREDA* naar *ANTWERPEN* TEN 4 URE des avonds, in verband met den Spoortrein ten 7½ ure des morgens van *AMSTERDAM* vertrekkende.

De Onderneming belast zich voortdurend met het VERVOER van GOEDEREN en WAARDEN, zoo naar *AMSTERDAM* als naar alle andere Bestemmingsplaatsen.

Kantoor: Hôtel *de Kroon*.

Regisseur, *[illegible]*.

BLOEDZUIVERING.

De gerecommandeerde SIROOP VAN SALSAPARILLA, bereid door QUET, Apotheker te *Lyon*, wordt door alle Geneesheeren voorgeschreven als een voortreffelijk ZUIVERINGS- en ZWEETMIDDEL in de behandeling van de Syphilitische Ziekten, van den Dauwworm en andere Huidziekten, van de Jichtkwalen en Rhumatieke Ongesteldheden, en bij alle scherpte en ontstekingen in het bloed. Het voorschrift wegens het gebruik in 12 bladzijden. Het Depôt is te *Breda* bij den Apotheker H. J. VAN DEN GOORBERGH, en in al de voornaamste steden van Nederland.

ALIMENTATION DES CONVALESCENS.

Au nombre des substances alimentaires qui forment la nourriture la plus salutaire dans la convalescence, il faut placer en première ligne le RACAHOUT DES ARABES, de Delangrenier, aliment léger et délicieux, qui a reçu l'approbation de l'Académie de Médecine et celle des grands médecins de Paris, parmi lesquels on remarque Alibert, Broussais, Baron, Fouquier, Jadelot, etc. Tous ils ont reconnu les propriétés adoucissantes et réparatrices les plus convenables aux personnes atteintes de maux d'estomac et à celles dont les digestions sont difficiles; le professeur Moreau, médecin de S. A. R. Mme la duchesse d'Orléans, termine ainsi le résumé des expériences qu'il en a faites: «Je pense que le RACAHOUT est une substance excellente et d'une digestion facile, et qu'il est très convenable aux convalescens, aux dames enceintes et aux enfans, chez lesquels il réussit parfaitement.» (Ces effets ayant été contrefaits, on doit exiger que le flacon et le prospectus portent la signature DELANGRENIER, rue Richelieu, 26, à Paris. — Dépôt chez M^r^. A. P. MAASSEN, Pharmacien à *Breda*.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.